

μπορέσουμε άλλους να νικήσουμε σ' αυτό το αγώνισμα. Η συνταγή του Σέριγκ περιέχει τὰ τρία αυτά γιατρικά:

- 1) Να γυμναζόμαστε
- 2) Να μην τὸ ρίχνουμε στὸ γλέντι πρὶν τρέξουμε.
- 3) Να μὴ λέμε παχιά λόγια.

Τὰ δυὸ πρῶτα θὰ μπορέσουμε νὰν τὰ κά-
νουμε. Ὅσο γιὰ τὸ τρίτο ὅμως ὁ Σέριγκ ξέ-
χασε πὼς μιλάει σὲ Ρωμαίους πού μὲ τὰ παχιά
λόγια ζοῦνε καὶ μ' αὐτὰ χοντραίνουνε.

Ὁ Κουτουλάκης ὀρκίστηκε πὼς ἢ θὰ νική-
σει ἢ θὰ σκάσει, κι ὅμως οὔτε νίκησε οὔτε ἔσκα-
σε. Ἐπεσε μοναχὰ καταμεσίς τοῦ δρόμου, ἴσως
γιατὶ παραφόρτωσε τὸ στομάχι του μὲ τέτια
παχιά λόγια — καὶ μὲ παραφορτωμένο στομάχι
δὲν μπορεῖ νὰ κουνηθεῖ κανεὶς οὔτε ἀπὸ τὴ θέση
του. Πειὸς μπορεῖ νὰ μᾶς τὸ ὑποσκεθεῖ πὼς πα-
ρόμοια κατάχρηση ἀπὸ παχιά λόγια δὲ θὰ γίνε-
ι καὶ στοὺς ἄλλους ἀγῶνες;

ΤΗΝ

Πέμπτη τάκομεσήμερο σφυρίχτηκε ἀδιάντροπα ὁ Αὐστρια-
κὸς Στάϊνπαχ στὸ Στάδιο, τὴν Παρασκευὴ τάκομεσήμερο
χεροκροτήθηκε λυσασμένα. Οὔτε γιὰ τὰ σφυρίγματα
φταίμε, οὔτε γιὰ τὰ χεροκροτήματα καὶ τὰ δυὸ τὰ χρω-
στοῦμε στὶς ἐφημερίδες: τὴν Πέμπτη μᾶς εἶπαν νὰν τὸν
σφυρίζουμε καὶ τὸν σφυρίζαμε: τὴν Παρασκευὴ μᾶς εἶπα-
νε νὰν τὸν χεροκροτήσουμε καὶ τὴν ἀκούσαμε.

Τέτιοι εἴμαστε: σὰν τὰ μωρὰ παιδιὰ, θέληση δική μας
δὲν ἔχουμε καὶ περιμένουμε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα νὰ κά-
νουμε ὅ,τι μᾶς πούν οἱ ἐφημερίδες: καὶ τὸ χειρότερο γιὰ
μᾶς εἶναι ὅτι ξέρουμε ποιοὶ γράφουνε μερικὲς ἐφημερίδες
καὶ γιὰ ποιοὺς ταπεινοὺς λόγους γράφουν ἔτσι ἢ ἄλλιως,
κι ὅμως σὰ νὰ μᾶς ἔχουν ποτίσει χασις παίρνουμε στὰ σο-
θερά ὅ,τι διαβάζουμε καὶ κανονίζουμε σύμφωνα μ' αὐτὰ
τὸ φερίμὸ μας.

Μεγάλη ἀλήθεια κι' αὐτὸ, ὅτι τότε μοναχὰ θὰ ἰδεῖ
Θεοῦ πρόσωπα ὁ Ρωμαῖος, ὅτα χειραφετηθεῖ ἀπὸ τίς ἐφημε-
ρίδες καὶ κανονίσει ὁ ἴδιος, μὲ τὴν κρίση του, τὴν κάθε
του δουλιὰ.

AENE

καὶ τὸ πιστεύουμε, πὼς τόσο καλὰ φερθήκαμε στοὺς
ἀγῶνες ὥστε τοὺς ἔξασφαλίσταμε γιὰ πάντα, ἀφοῦ
μάλιστα ἔχουμε καὶ τὸ μοναδικὸ Στάδιο μας. Ἐνα
μοναχὰ χρειάζεται νὰρχινήσουμε ἀπὸ τώρα νὰ μᾶς

τὸ μαθαίνουμε, σὰ μάθημα σὲ μικρὰ παιδιὰ, πὼς οἱ
ἀγῶνες δὲ θὰ εἶναι Ἑλληνικοὶ ἀλλὰ παγκόσμιοι,
καὶ πὼς ἔχουμε ὑποχρέωση, ὅσοι τοῦλάχιστο βρισκό-
μαστε μέσα στὸ Στάδιο, νὰ φανερώσουμε τὴ χαρὰ
μας καὶ νὰ χεροκροτοῦμε κάθε νικητὴ δικὸ μας ἢ
ξένο, γιατί στοὺς ἀγῶνες δὲν προσκαλοῦμαστε νὰ
παίζουμε πρόσωπο πατριώτη, ἀλλὰ πρόσωπο πολί-
τισμένου ἀθρώπου κι ἀμερόληπτου κριτῆ.

Ὅσα μὲ τὸ καλὸ ξαναγίνουν ἔδω οἱ ἀγῶνες, πρέ-
πει νὰ λείψουμε μερικὲς τέτιες χωριατιῆς πού παρα-
τηρηθήκανε ἀπὸ τοὺς ξένους καὶ ξεγηθήκανε σὲ βάρ-
ος μας. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τίς μέρες τῶν ἀγῶνων
κάνανε ἐκκεχειρία: ἔς τοὺς μιμηθῶμε κι' ἐμεῖς, μιὰ κι'
οἱ ἀγῶνες γίνονται στὸ ἴδιο μέρος πού γινόντουσαν
καὶ τότε, κι ἔς κάνουμε ἐκκεχειρία μὲ τὸν ταρταρι-
νισμό μας.

ΑΜΟΙΡΗ

Στὸν ἀργαλιὸ μερόνυχτα
τοιμάζει τὰ προικιά της,
ρίχνει τὰ δίμυτα παννιά
καὶ τὰ μεταξωτὰ της.

Τὴν ἀνοιξὴ πού πρόβλεψε
τοῦ γάμου τὴ χαρὰ
ἀρρωστὴ, ἀγγελοφέρνηται
κι' ἡ κόρη λέει πικρὰ:

- Νυφούλα μὲ στολίδανε,
νά, κι ὁ γαμπρὸς πού μπαίνει
ὅποιος πεθαίνει σὰν καὶ μὲ
χίλιες φορὲς πεθαίνει.

ΕΑΡΜΑΤΩΜΑ

- Ἴσα χυμὰ: τῆς ἀπιστίας
νὰ κόψη τὸ λαιμὸ.
- Εἶμαι δική σου σφάξε με,
μὸν χτύπα, τοῦ λέει, ἔδω.

Καὶ δείχνει του γυμνώνοντας
τὰ στήθια, τὴν καρδιά της.
Κι ὅλη ἡ ὀργὴ τῆς κόπτικε
στὸ γλυκοἀνάδλεμμά της.

Καὶ μόλις ἀπ' τὰ μάτια της
ἕνα της δάκρυ πέφτει,
ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ φονιά
καὶ τὸ μαχαίρι πέφτει.

ΒΑΡΑΕΝΤΗΣ

να καὶ γιὸς. Αὐτὴ πού εἶξε τὸν δρόμο, ὀλοίσια
στὸ σπῆτι ἐκεῖνο. Χτυπᾷ, ἀνοίγουν τὴν πόρτα, μπαί-
νουμε μέσα, ρωτᾷ ἡ μάνα γιὰ τὸ παιδί της, πού
εἶναι. Ἡ νοικοκυρὰ μὲ πρῶτο λέει: "Ἀχ, καλή μου
γυναίκα, τὸ παιδί σου ἐμεγάλωσε κι' ἔγινε κοπέλλα
σωστὴ, καὶ σὰν εἶδα πὼς πέρασαν τόσα χρόνια καὶ
κανένας ἀπὸ σὲς δὲν τ' ἀνεγόρεψε, τὸ σπουδαῖα, τὸ-
μαθα τέχνες, κι' ὕστερα τὸ πάντρεψα μὲ τὸν γιὸ μου
πού ἔλειπε τότες σὰν ἦρτες στὰ ξένα, μὰ δὲν εἶχα-
με μοῖρα νὰ ζῆ. Ἀπέθανε. Οὐκρῶντας ἔτσι πὼς θὰ
τὴ γλυτώσω. Πότε, λέει, ἀπέθανε; Νά. Πρὸ 5—6
μῆνες. Καὶ πού τὴν θάψετε, λέει, νὰ πάω τουλά-
χιστο νὰ κλάψω ἀπάνω ἀπ' τὸ λάκκο της. Αὐτοὶ τᾶ-
φεραν τότες στενά, μὰ δὲν ὁμολόγησαν τίποτα. Τοὺς
παίρνουν καὶ πᾶν καὶ δείχνουν ἕνα μνημεῖρι. Αὐτὴ,
θὰ σκάψω, λέει, νὰ βρῶ τὰ κόκαλα τῆς κόρης μου,
νὰ τὰ φιλήσω γιὰ νὰ τὸ καταλάβῃ πὼς ἦρτα νὰ
τὴν πάρω. Βάζει καὶ σκάφτουν τὸ λάκκο, καὶ τί νὰ
δοῦν! ἕναν ἄντρα, νιαροαποθαμμένο. Ἴσως λέν οἱ ἄλ-
λοι, ἔγινε λάθος. Τᾶλλο θὰ εἶναι. Σκάφτουν κι' ἐ-
κεῖνο, βλέπουν μέσα μιὰ γριά. Τότες ὑποψιάστηκε
ἡ βασίλισσα. Μάνι μάνι, λέει, θὰ μοῦ πῆτε τί κά-
νατε τὴν κόρη μου, καὶ μοῦ λέγετε ψέματα πὼς ἀ-
πέθανε. Αὐτοὶ καὶ καλὰ ἀπέθανε. Ψέματα ὁ ἕνας,
ἀλήθεια ὁ ἄλλος, λέει ἡ βασίλισσα, θὰ πάμε νὰ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΠΡΩΤΟΜΑΘΗΤΗ

ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ*

Δηλαδή, τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ κόμπου εἶναι πάντα
νοτερό καὶ γιομᾶτο ὄγρᾶ. Ὅταν οἱ τριχωπὲς οἱ μέσα
στὸν κόμπου παραγινομίζου ἀἷμα, ὅπως τοὺς τυχαίνει
συχνά, ἀρκετὸ πρὸς ἄχρωμη νερούλη οὐσία περνᾷ
τοὺς τοίχους τοὺς καὶ χύνεται μέσα στὸ σωληνάρι.
Τὸ σωληνάρι τότες γιομίζει, τὰ ὄγρᾶ φουσκώνουν ὡς
ἀπάνου στὸ σκλιαγκωπὸ μέρος πού βρίσκεται μέσα
στὸ πάχος τοῦ ζωπετσιοῦ, καὶ τέλος ξεχειλοῦνε κατὰ
τὸ στόμα τοῦ σωληναρίου καὶ νοτίζουν τὴν ἀπανωσιὰ
τοῦ ζωπετσιοῦ. Τὰ ὄγρᾶ ἀπ' τὰ λέμε Ἰδρωτὰ. Τὸ
σωληνάρι μὲ τὴν κομποδεμένη ἄκση τὸ λέμε Βελανί-
δα. Τὴ δουλιὰ πού τ' ἄχρωμα ὄγρᾶ ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν
τριχωπῶν περνᾷ μέσα στὸ ἀβλάκι τοῦ σωληναρίου
τὴ λέμε Σελαγαριόμ. Κι λέμε πὼς οἱ Ἰδρωτικὲς βε-
λανίδες Σελαγαρίζουν Ἰδρωτὰ ἀπὸ τὸ αἷμα πού φέρουν
οἱ τριχωπὲς οἱ τυλιγμένες γύρω τους.

47. Τώρα καταλαβαίνουμε γιατί ἐσωτερικὰ τὸ
στόμα εἶναι κόκκινο καὶ νοτερό. Τὸ στόμα ἔχει πετσί
(τὸ ἴδιο καθὼς, ἔς πούμε, τὸ πετσί τοῦ χεριοῦ) μὲ
ζωπέτσι ἀπ' ἔξω, κανωμένο ἀπὸ κελιά μὰ λείτερο
ἀπὸ τριχωπὲς, κι' ἀπὸ κάτου μ' ἀληθινὸ πετσί γιο-
μᾶτο τριχωπὲς. Μὲ τὴ διαφορά πὼς τὸ στόμα ἔχει
πετσί πολὺ πολὺ ψιλότερο ἀπὸ τοῦ χεριοῦ. Οἱ κόκκι-
νες τριχωπὲς θωρίζουνε δικυμὸ του, κι' ἡ νοτισιὰ
τοὺς ἐφοκὸλα τὸ περνεῖ. Ἔτσι τὸ στόμα εἶναι κόκκινο
καὶ νοτερό. Ἐπειτα ἔχει καὶ πολλὲς βελανίδες πού
μιάζουν τίς Ἰδρωτικὲς, ἂν κι' ἀλλιώτικης μορφῆς: ἀρ-
τὲς μάλιστα τὸ περισσότερο νοτίζουν τὸ στόμα.

Ἐπειδὴς ὅμως τὸ στόμα ἔχει ἐσωτερικὰ πετσί κόκ-
κινο καὶ νοτερό καὶ μαλακὸ, γιὰ τοῦτο δὲν τὸ λέμε πε-
τσί, παρὰ *Μυξένια Μειμπράνα*. Τὸ ἀπάνου του φύλλο
πάλι δὲ λέγεται ζωπέτσι, παρὰ *Ἐπιθήλι*. Μὰ πρέ-
πει νὰ θυμάστε πὼς ἡ μυξένια μειμπράνα δὲν εἶναι τί-
ποτα ἄλλο παρὰ καθαρὸ πετσί, μὲ ζωπέτσι ψιλὸ καὶ
μαλακὸ πού λέγεται *Ἐπιθήλι*.

Τὸ στόμα εἶναι μπασιὰ τοῦ θρεφτικοῦ ἀβλακιοῦ.
Τοῦ ἀβλακιοῦ ὅλο του τὸ μακρὸς εἶναι φοδράτο μὲ
πετσί ἢ μυξένια μειμπράνα ὅπως τὸ στόμα, ἐξὸν πού
τοῦ περισσότερο τοῦ μέρους τὸ ἐπιθήλι εἶναι ἀκόμα
φτενότερο παρ' ὅτι στὸ στόμα, κι' εἶναι μάλιστα
κανωμένο ἀπὸ ἕνα καὶ μοναχὸ φύλλο κελλιά. Ὅλο
λοιπὸν τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἀβλακιοῦ εἶναι κόκκινο καὶ
νοτερό, κι' ὅτι βρίσκεται μέσα στὸ ἀβλάκι χωρίζεται
μὲ πολὺ πολὺ φτενὸ μονάχα μεστόχο ἀπὸ τὸ αἷμα

* Κοίταξε φύλλα 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190,
191, 192 καὶ 193.

* Ἡ λέξη ἐπιθήλι δὲ μᾶς ἀρῆσει, καὶ θὰ χρωστοῦμε χά-
ρη τοῦ φίλου πού θὰ μᾶς τὴ διορθώσει.

θηκε πλιὰ ἢ κακοτυχιά της καὶ σὲ φώτισε ὁ Θεὸς
καὶ μοῦ τὰ εἶπες γιὰ νὰ πάμε νὰ τὴ βροῦμε. Ἐγὼ,
λέει ἡ βασίλισσα, δὲν ἀποκοτῶ νὰ τὸ πῶ στὸν πα-
τέρα σου. Ἄμε ἐσύ κι' ἀδὲ μήπως κἀνὴς τὴν καρδιά
του. Σηκώνεται τὸ παιδί, πάγει στὸν ὄντᾶ τοῦ πα-
τέρα του, τὰ λέει καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοὺς ἀφή-
σῃ νὰ φύγουν. Ὁ βασιλεὺς εἶχε μεγάλη ἀγάπη στὸ
γιό του. Δὲν μπόρεσε νὰ τοῦ τὸ ἀρνηθῆ καὶ συμφωνή-
σανε νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ πᾶνε μὲ τὴ μητέρα του νὰ
βροῦν τὴν κόρη. Παραγγέρονε λοιπὸν καὶ τοιμάζε-
ται τὸ ἴδιο του καράβι καὶ μπήκανε μέσα μάνα
καὶ γιὸς τερτίλι κι' οἱ δυὸ νὰ μὴ γνωρίζονται ποιοὶ
εἶναι, καὶ φεύγουν. Παγαίνου, ἀρμενίζου, ἀρμενίζου-
νε, φτάνουνε στὴ χώρα ἐκεῖνη πού πῆγε ἡ βασίλισσα
τότες κι' ἀφῆσε τὸ παιδί.

Ἀρᾶζει τὸ καράβι, ἔτυχε νὰ εἶναι: στὸ παναθύ-
ρι ἐκεῖνη τὴν ὥρα ἡ γυναίκα ἐκεῖνη πού τὸκανε ψυ-
χοπαίδι τῆς. Τρέχει μάνι μάνι: στοῦ γιοῦ της τὸν
ὄντᾶ, τραβᾷ τὰ μάγουλά της, δένεται, τί θὰ κά-
νουμε τώρα, γιὲ μου, τοῦ λέει, πού ἔρχεται τὸ καρά-
βι ἐκεῖνο μὲ τὰ μαῦρκ τὰ παννιά πού ἦρτε τὸν τάδε
καιρὸ καὶ μᾶς ἔφερε τὸ παιδί. Μειμᾶς αὐτὸς παραγ-
γέρνει καὶ τοῦ φέρνουν τόπια ἀλάκαιρα μαῦρο παννὶ
καὶ στρώνουν ὄλο τὸ σπῆτι καὶ μαυροφοραίνουν κι' ὀ-
λοὶ μέσα. Ἀραῖε τὸ καράβι, βγήκαν ἀπὸ μέσα μάν-

κριθοῦμε. Ἄλλιως δὲ γίνεται. Σηκώνουναί, πᾶνε στὴ
μιὰ δικάζουναί, πᾶνε στὴν ἄλλη, τὸ δικιο δὲν ἐβγαί-
νε, γιατί! πλήρωναν κρυφὰ ἐκεῖνοι πού ἔλεγαν τὰ ψέ-
ματα. Ἡ βασίλισσα πού εἶταν πολὺ ξυπνὴ τὰ κατὰ-
λαβε, λέει τοῦτο δὲ βγαίνει πέρα, θὰ πάμε στὸ τάδε μί-
ρος πού εἶναι τὸ δικὸ δικαστήριον καὶ δὲ χωροῦν ψευτιῆς
ἐκεῖ καὶ κατεργαριῆς. Σηκώνουναί, πᾶνε σ' ἐκεῖνη τὴ
χώρα, ὅ,τι βγήκαν ἀπάνω στ' ἀλάκι. Ἐτυχε νὰ εἶναι
ἐκεῖνη τὴ μέρα στὸ γρασεῖο τοῦ γέρου δικαστῆ ἡ γαμ-
πρὸς κι' ἡ νύφη, πού πῆγαιναν πάντα καὶ τὸν ἐβλεπαν
τὸν πατέρα τους. Ἀπ' τὸ παράθυρο πού καθόντανε
λοιπὸν βλέπει ὁ γαμπρὸς τὴ συνοδία, γυρᾷ καὶ λέει:
τῆς νύφης. Βλέπεις αὐτονοὺς πού ἔρχονται; Εἶ-
ρεις ποῖος εἶναι; Αὐτὸς ὁ πρῶτος εἶναι ὁ ἄντρας μου.
Στὸ πλάγι του, ἡ γυναίκα του αὐτὴ εἶναι ἡ πεθερά
μου. Ἡ ἄλλη πού περπατεῖ ἀγάλι ἀγάλι εἶναι σὰν τὴ
μάνα μου, ἂν κι' εἶμαι πολὺ μικρὴ σὰ χωριστήκαμε.
Μὰ κείνη εἶναι μὲ τὰ γλυκὰ της τὰ μάτια, μὲ τὸ
γλυκὸ της τὸ πρόσωπο. Ἀχ ἐκεῖνη εἶναι. Κι' ἔτρεξαν
τὰ μάτια της, ἢ τὰ μάτια του, ἔς πούμε, γιατί εἶ-
ταν ἀκόμα γαμπρὸς. Ἐχει κι' ἕνανε στὸ πλάγι της,
ἀμ' ἐκεῖνον δὲν τὸνε γνωρίζω. Ἀραγε ποῖος νὰ εἶναι!

Σάζουναί ἐκεῖ κοματάκι, βγαίνουνε δὲ στὴ σκά-
λα νὰ τοὺς προπάρουν. Ὁ γαμπρὸς βαστόυσε κι' ἕνα
μῆλο καὶ τόπαιζε στὸ χέρι του. Ἀνεβαίνει πρῶτα